

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 114570-2023

Medewerker	:	Bert Denekamp
Team	:	Beheer Openbare Ruimte
Datum	:	18 februari 2023
Portefeuillehouder	:	wethouder M. Blind

BIJLAGEN: 04-03-2023 aangepaste plan van aanpak top 5 ergenissen Olst_Wijhe (14565-2023) Communicatieplan; Communicatieplanning
AFSTEMMING MET ☒ Team Communicatie, financieel adviseurs, Maatschappelijke ontwikkeling (openbare orde en veiligheid)
☒ Actief openbaar
☐ Niet actief openbaar ☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota
ONDERWERP; vaststellen plan van aanpak "Ergernissen Top 5"

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. In te stemmen met het plan van aanpak Ergernissen top 5 vast te stellen.
2. Een incidenteel budget beschikbaar te stellen van 15.000 en dit bedrag te dekken uit de reguliere begroting wegen resp. groen.

SAMENVATTING

In een periodieke enquête onder de inwoners van de gemeente Olst-Wijhe (waarstaatjegemeente.nl) kwam naar voren dat er onvrede bestaat over de openbare ruimte. Naar aanleiding hiervan is door het college in het bestuursakkoord besloten om te komen tot een projectmatige, gebiedsgerichte aanpak van de top5 ergernissen in de openbare ruimte. Met als belangrijkste doel om de leefbaarheid in de kernen te verbeteren.

Hiervoor wordt gebruik gemaakt van drie pilotgebieden, waarbij we een koppeling maken tussen de (technische) objectieve kwaliteitscriteria zoals vastgelegd in het IBOR-plan en de beleving van onze inwoners. Zo zorgen we ervoor dat ons werk beter aansluit op hun behoefte/wensen en verbeteren we de waardering voor de openbare ruimte.

Omdat hier in onze eigen organisatie onvoldoende kennis over dit specifieke onderwerp aanwezig is, is een adviesbureau gevraagd een projectmatige aanpak uit te werken in een plan van aanpak en een offerte om dit thema naar een volgende fase te brengen.

INLEIDING

In de openbare ruimte draagt de beheerder continu zorg voor de technische kwaliteit en stuurt hij of zij bij, door het voorkomen en beheersen van afwijkingen. Dit zorgt ervoor dat de buitenruimte er verzorgd uitziet, logisch ingericht is, functioneert en op een goede manier kan worden gebruikt. Maar het echte succes van de openbare ruimte wordt bepaald door de wensen, behoeften en beleving van gebruikers. Hierdoor speelt de beleving en de tevredenheid van de gebruiker een steeds grotere rol in de openbare buitenruimte. Dit zorgt ervoor dat de rollen van de gemeente verschuiven van uitvoeren naar faciliteren en dat ernaast sturen op kwaliteit en budget ook gestuurd dient te worden op tevredenheid van de gebruiker.

In het bestuursakkoord en de uitvoeringsagenda is gevraagd om aan de slag te gaan met de top 5 van ergernissen. Om de top 5 te kunnen identificeren is gekeken naar de uitkomsten van de peiling “waar staat je gemeente.nl” en het aantal meldingen openbare ruimte. Uit het onderzoek “waar staat je gemeente.nl” is gebleken dat de top 5 daar vooral bestaat uit niet nakomen van verwachtingen en communicatie. Als we wat verder analyseren op het onderwerp openbare ruimte komen er de volgende elementen aan de orde.

1. Groen
2. Verhardingen
3. Zwerfvuil

Uit waar staat je gemeente.nl zijn geen verdere details te analyseren.

Uit de meldingen zijn de onderstaande 5 ergernissen naar boven gekomen:

1. Groen
2. Zwerfafval/ illegale stortingen
3. Wegen en bermen
4. Straatmeubilair
5. Dieren/ ongedierte.

Uit beide analyses blijkt dat er wel enige overeenkomsten zijn op de genoemde onderwerpen echter is er nog onvoldoende scherp waar bij inwoners het ongemak zit. Dit kan per gebied/straat verschillen om dit scherper te krijgen en acties te kunnen ontwikkelen die hierbij aansluiten gaan we aan de slag met de projectmatige aanpak.

Het beheer en onderhoud van de gemeente vindt plaats op basis van beeldkwaliteit van de CROW (volgens, en in overeenstemming met IBOR-plan). Echter zien we een verschil tussen de objectieve, fysieke beeldkwaliteit gekoppeld aan de beeldmeetlatten en de beleving in kernen/buurt/straten. Om aan de slag te gaan met de top 5 ergernissen, is het van het belang te weten hoe de openbare beleefd wordt en welke factoren daarop van invloed zijn. De vraag is: hoe kunnen wij bij gebruikers positieve beleving creëren. Tenslotte beginnen positieve beleving, waar ergernissen eindigen

Centraal staat de vraag: hoe beïnvloedt het beheer de waardering/ beleving van inwoners van Olst-Wijhe de openbare ruimte? Oftewel: hoe kunnen we in de praktijk “behoefte gericht” gaan beheren? De beheerder kan met de juiste inzichten zoveel meer doen dan beter poetsen en repareren. Beter sturen op resultaat met de focus op waarde en beleving is dan essentieel. Als je een echt waardevolle openbare ruimte wilt, dan kijk je door de ogen van haar gebruikers en stuur je op belevingswaarde. Concreet kan dit betekenen dat binnen bestaande onderhoud- en beheermaatregelen accenten gaan verschuiven. Iets meer op groen dan maar iets minder op zwerfvuil, of meubilair wellicht.

Betekent ook accenten verschuiven in de beschikbare beheer- onderhoudsmiddelen wellicht. Uitgangspunt in deze fase is dat het totaal van beschikbare middelen leidend is. Belangrijk uitgangspunt hierbij is wel dat er vanuit de buurt waarin de pilot speelt ook actieve betrokkenheid en inzet ontstaat om bij te dragen aan een verbetering van de beleving van de buurt door haar bewoners. Resultaten zoals deze nu worden gehaald met o.a. Den Nul en uiterwaarden gebied Olst zijn voorbeelden waar we naar streven als uiteindelijke resultaat.

Tussentijdse resultaten waaraan gewerkt gaat worden zijn;

1. Werkwijze voor behoefte gericht beheer op gebiedsgerichte aanpak voor de top 5 ergernissen in twee tot drie pilot gebieden. Hierbij kijken welke buurten, gebieden als pilot kunnen dienen. Plan is om een wijk, buurt te kiezen waar een MJIP-project wordt gepland/ uitgevoerd en een buurt waar we dat op dit moment nog niet doen. Interessant zijn dan de verschillen in beleving en werkelijke objectieve staat van de omgeving.
2. Een (gebieds)uitvoeringsplan, waarbij inzicht is in de technische opgave van het pilot gebied en de behoefte van de gebruikers van het gebied. Waarbij we technische opgaven kunnen vertalen naar dan wel een vervangingsopgave in kader van MJIP of een accentverschuiving in onderhoud.
3. Aan de hand van de opgedane kennis en ervaring in stap 1 en 2 stellen we in een PowerPoint De uniforme werkwijze behoefte gericht beheer op gebiedsgerichte aanpak in gemeente Olst-Wijhe op.

ARGUMENTEN

De werkwijze zoals nu wordt voorgesteld om te komen tot een behoefte gericht beheer en onderhoud van de openbare ruimte binnen de kaders (inhoudelijk en financieel) van het IBOR-plan past heel goed in de verschillende strategielijnen zoals deze door de organisatie zijn geformuleerd.

Door vanuit de top 5 meldingen openbare ruimte te kijken hoe het beheer en onderhoud, binnen bestaande kaders, meer gericht kan worden op de behoefte van onze inwoners is in de lijn die we met de strategielijn dienstverlening aan het zetten zijn.

Het selecteren van buurten voor de pilot gebeurt op basis van een beweging die al on een buurt gaande is of waar al projecten in voorbereiding zijn of via plaatselijke belangen. Voordeel hiervan is dat er al een behoefte is en energie in de buurt om op aan te haken. Zodra de buurten gekozen zijn worden inwoners bevraged en vervolgens betrokken bij de leefomgeving in de buurt en samen te staan voor het verbeteren hiervan. Dit is volgens de bedoeling van de strategielijn participatie en doordat we buurtgericht willen werken raakt het ook de pilot gebiedsgerichte aanpak en kan die op die wijze versterken.

Daarnaast wordt met dit plan van aanpak invulling gegeven aan het bestuursakkoord en college uitvoeringsprogramma.

De projectmatige aanpak is een succes als in de pilotgebieden;

- Het aantal meldingen openbare ruimte op de genoemde onderdelen zijn afgenomen komende bestuursperiode.
- De waardering van inwoners voort de openbare ruimte is toegenomen in de pilot gebieden.
- De score in "waar staat je gemeente.nl" op de genoemde onderdelen is verbeterd.

DRAAGVLAK

Extern.

Uit de resultaten van de periodieke peiling "waar staat je gemeente.nl" en het aantal meldingen kan worden afgeleid dat er bij bewoners behoefte is aan een verdieping en andere aanpak van het beheer en onderhouden van de openbare ruimte. Door projectmatige en gebiedsgerichte aanpak is de verwachting dat aan deze behoefte tegemoet kan worden. Om dit te ondersteunen is een communicatieplan uitgewerkt op hoofdlijnen. Nadere invulling en detaillering van het communicatieplan vindt plaats tijdens het interne start moment van het project.

Intern.

Het plan van aanpak heeft draagvlak binnen team BOR. Daarnaast is er vooroverleg geweest met team communicatie en Maatschappelijke ontwikkeling (openbare orde en veiligheid) waarbij de directe aanleiding is de communicatielijn over overlast Hondenpoep (oude afspraak uit 2020) met beide teams ook afgestemd dat er in projectmatige aanpak ergernissen top 5 een verdieping per buurt kan komen op dit

thema. Beide teams hebben aangegeven hierachter te kunnen staan. Communicatieadviseur heeft communicatieplan toegevoegd.

Ook is het uitvoeringsprogramma college in DTO verbande meerdere malen gedeeld en besproken en zijn teamleiders op de hoogte van de afspraken rondom dit plan van aanpak. Financieel advies is opgesteld door financieel adviseur.

DUURZAAMHEID

Nvt

RISICO'S (financieel/juridisch)

Niet een specifiek risico van het aanpakken van de ergernissen top 5 maar wel een risico van een gebiedsgerichte aanpak waarbij er in het beheer en onderhoud wordt aangesloten bij behoeften in een bepaalde buurt. Dit heeft accentverschuivingen tot gevolg waardoor buurten waarin inwoners meedoen en denken er anders kunnen uitzien dan buurten waar dit niet of minder het geval is. En daarmee mogelijke precedentwerking.

Deze situatie bestaat nu ook al in Den Nul en uiterwaarden bij Olst ("Olst mooier aan de IJssel"). Een goede uitleg aan inwoners en plaatselijke belangen over het de gedachte hierachter kan dit risico beperken en mogelijk ook anderen stimuleren ook mee te doen.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Bij behandeling van het Bestuursakkoord (zaaknr 13338-2023 dinsdag 4 april 2023) is besloten om de volgende financiële middelen beschikbaar te stellen voor o.a. Plannen van aanpak voor Ergernissen top 5 en het aanleggen van herdenkingsbosjes.

Budgetten staan geraamd op onderstaande wbs-nummers en kostensoorten.

U6.210.02.01.00 4343689 is 10.000 euro geraamd voor plan van aanpak Ergernissen top 5
U6.560.01.01.00 4331000 is 15.000 euro geraamd voor plan van aanpak herdenkingsbosjes.

Voor projectmatige aanpak Ergernissen top 5 is, conform de aanbidding 15.000 nodig. Om mee te denken in het realiseren van herdenkingsbosjes hebben zich twee initiatiefnemers gemeld waar we mee in gesprek zijn. Verwachting is dat we voor een plan van aanpak of faciliteren van de initiatiefnemers minder budget nodig zijn dan geraamd. Voorstel is dan ook om de besteding van de toegewezen budgetten om te draaien en 15.000 euro beschikbaar te stellen voor projectmatige aanpak Ergernissen top 5 en 10.000 voor plan van aanpak of faciliteren herdenkingsbosjes.

Per saldo dus een budgettair neutrale uitwerking. De wijzigingen vinden plaats binnen programma 2 leefomgeving, dus ik kan hiervoor een administratieve begrotingswijziging maken.

AANPAK/UITVOERING

Politieke afstemming:

Hieronder hebben de volgende communicatie/informatiemomenten opgenomen:

- Na iedere stap wordt de portefeuillehouder geïnformeerd.
- College en/of Raad (afhankelijk van behoefte) wordt tussentijds geïnformeerd aan de hand van een thema.

Werkwijze en projectorganisatie

Het is belangrijk om het project praktisch en doelmatig in te steken. Daarom stellen wij voor om actief met opdrachtgever de tussenresultaten op te stellen en per stap een kleine werkgroep (maximaal vijf personen) vast te stellen. De werkgroepsleden worden vrij gemaakt om hun bijdrage te leveren aan het project. De gemeente zorgt voor communicatie en informatie intern en richting bewoners. LiSadvies kan hier ondersteuning bij leveren, indien dit niet binnen de bezetting van team communicatie past. In afstemming van Teamplannen is hier rekening mee gehouden.

Wie hebben we nodig tijdens doorlopen van stap 1, 2 en 3?

Tijdens de uitvoering van dit proces zal er een beroep gedaan worden op verschillende mensen van de gemeente Olst-Wijhe:

- Product (technische) beheerder
- Werkvoorbereider en toezichthouder buitendienst
- communicatieadviseur
- databeheerder openbare ruimte

Planning

Bij de start van het project wordt een gedetailleerde planning gemaakt. In deze detailplanning wordt duidelijk aangegeven wanneer welke informatie voorhanden moet zijn en wanneer welke tussen producten worden opgeleverd. Tevens wordt communicatieplan aangescherpt.

Bijsturen.

Door na de acties in de pilot gebieden te blijven monitoren op aantal meldingen die over een thema binnen komen te analyseren is het ook mogelijk de effecten te meten en mogelijk bij te sturen indien nodig. Eens per twee jaar volgt een peiling Waar staat uw gemeente .nl. verwachting is dat te zichtbaar maken van effecten op dit niveau meerdere jaren zal gaan vragen.